

Viering zondag 5 april 2020

Viering geschreven door Miranda Vroon-Van Vugt

Deze viering krijg je per mail omdat onze vieringen, zoals het er nu uitziet tot en met Pinksteren geen doorgang kunnen hebben ivm het coronavirus.

Wij wensen je toe dat je inspiratie vindt in deze teksten. Zolang de vieringen geen doorgang vinden zal op deze manier een viering worden gedeeld.

Opening

Het licht voor ons allemaal aangestoken. We vragen God in ons midden te komen. In ons midden, waar we ook zijn. In het ziekenhuis aan het werk of thuis hopelijk in veiligheid. Samen met huisgenoten of alleen deze tijd uitzittend. Ik neem u mee in een meditatieve viering, anders dan we gewend zijn. We vallen met Matteüs meteen in het verhaal van vandaag.

Matteüs 21,1-11

Toen ze Jeruzalem naderden en bij Betfage op de Olijfberg kwamen, stuurde Jezus er twee leerlingen op uit. Zijn opdracht luidde: 'Ga naar het dorp dat daar ligt. Vrijwel direct zullen jullie er een ezelin zien, die daar vastgebonden staat met haar veulen. Maak de dieren los en breng ze bij me. En als iemand jullie iets vraagt, antwoord dan: "De Heer heeft ze nodig." Dan zal men ze meteen meegeven.' Dit is gebeurd opdat in vervulling zou gaan wat gezegd is door de profeet: 'Zeg tegen Sion: "Kijk, je koning is in aantocht, hij is zachtmoedig en rijdt op een ezelin en op een veulen, het jong van een lastdier.'"

De leerlingen gingen op weg en deden wat Jezus hun had opgedragen. Ze brachten de ezelin en het veulen mee, legden er mantels op en lieten Jezus daarop plaatsnemen. Vanuit de menigte spreidden velen hun mantels op de weg uit, anderen braken twijgen van de bomen en spreidden die uit op de weg. De talloze mensen die voor hem uit liepen en achter hem aan kwamen, riepen luidkeels: 'Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer. Hosanna in de hemel!' Toen hij Jeruzalem binnenging, raakte de hele stad in rep en roer. 'Wie is die man?' wilde men weten. Uit de menigte werd geantwoord: 'Dat is Jezus, de profeet uit Nazaret in Galilea.'

Welkom

Welkom in onze virtuele gemeenschap van Ekklesia Tilburg. Welkom ook in de Goede Week 2020. Een week die we in klein verband, alleen zullen gaan

beleven. Een week waarin we wel stil willen staan bij wat we al die jaren samen geloven, samen beleven. Een week waarin we stilstaan bij wat Jezus met zijn leerlingen, met ons, deelde: brood en wijn, lichaam en geest, op Witte Donderdag. Een week waarin we stilstaan bij het lijden dat Jezus heeft ondergaan. En dat Hem met ons verbindt, met ons die nu lijden in ons midden ervaren, met de wereld waar altijd mensen lijden, op Goede Vrijdag. En een week waarin we stilstaan bij de hoop op meer, op licht na donker, op leven na dood, op opstaan na neergeslagen zijn, op verder kunnen na lijden, op samen na alleen, op overleven door moeilijke tijden heen, met Pasen.

Maar we beginnen op de drempel van de week, op Palmzondag. Met de mensen van Jeruzalem en de leerlingen van Jezus verwelkomen we Jezus in ons midden. Op de plaats waar voor Hem zo belangrijke gebeurtenissen zich zullen afspelen. Normaal gesproken vieren mensen het begin van deze tijd met het beluisteren, het liefst live, naar de Matthäus-Passion. Natuurlijk kan dat dit jaar niet. Daarom heb ik drie liederen in deze viering opgenomen. Het is ten slotte het Matteüs-jaar. In het Matteüs-jaar (jaar A in het leesrooster) wordt het lijdensverhaal van Jezus tot het verhaal van de opstanding al met Palmzondag verteld. Het is geen vrolijk verhaal; maar dat weten we al. De hoop van de opstanding moet wachten tot Pasen, maar met open ogen lopen we vandaag Jezus achterna, het lijden tegemoet.

Moge dit lijden-met-perspectief-op-beter ons deze week sterken. Mogen wij Gods nabijheid in dit lijden blijvend ervaren. Amen.

Openingslied: *Openingskoor* 'Kommt Ihr Töchter', Matthäus-Passion J.S. Bach

*Kommt ihr Töchter helft mir klagen
Sehet- wen? - den Bräutigam
Seht ihn- wie? - als wie ein Lamm,
Sehet -was? - seht die Geduld,
Seht - wohin? - auf unsre Schuld.
Sehet ihn aus Lieb' und Huld
Holz zum Kreuze selber tragen*

*Komt o dochters, help mij klagen
Ziet Hem - wie? - de Bruidegom
Ziet Hem - hoe?- zoals een lam
Ziet dan - wat? - ziet Zijn geduld
Ziet - waarheen? - op onze schuld*

*Ziet Hem uit liefde en genade
Zelf het kruishout dragen*

Dienst van de palmtakken

We verwelkomen Jezus in ons midden. Dat doen we met takken. Echte of bijna echte palmtakken. Deze takken zegenen we. U vindt als het goed is in grote getale een takje van Ekklesia Tilburg vandaag of in de komende dagen aan uw deur.

Mogen deze takken in ons midden ons huis, ons leven, zegenen en behoeden. Daarvoor ga ik u voor in gebed.

Kleine, groene takken,
zij horen erbij vandaag, op Palmzondag.
Ze vertellen op hun eigen wijze
het verhaal van deze dag.
Zij zijn voor ons een heilig teken,
herinnering aan Jezus van Nazaret,
koning in dienstbaarheid.

Zo'n takje in de hand nemen,
is kiezen voor zijn manier van leven,
is ons te binnen brengen,
dat zijn weg van dienende goedheid
ook onze weg dient te zijn.

God,
zegen deze groene takken, die de winter overleven.
Zij huldigen de mens, die zijn heil niet zocht
in macht en geweld,
maar zijn kracht vond in dienende goedheid.
Geef dat deze takken - waar ze ook heengaan –
opwekken tot zijn manier van omgang met elkaar,
tot vrede en verzoening en liefde, wereldwijd.
Dat vragen wij U door die zelfde Jezus,
die zo voor ons geworden is
tot vrede, liefde, leven
voor tijd en eeuwigheid.
Amen.

Lied: [In uw Licht](#) (Marieke van Baest & Arjan van Baest)

*Enige, wij zijn voor U bestemd,
wek op in ons Uw spreken.*

*Ver voor de woestenij van zwijgen,
ver buiten chaos van ontstemming,
leeft het woord in Uw hart,
het scheppingswoord van deze wereld;
tot aanzijn spreekt Uw stem
ieder schepsel, al Uw mensen,
tot leven in Uw Licht.*

*Enige, wij zijn voor U bestemd,
wek op in ons Uw vrijheid.*

Aan velerlei slavernij voorbij,

*ver buiten knechting en alle dwang
leeft Uw Gezondene,
de bezieler van onze vrijheid;
tot recht doen spoort hij aan
ieder schepsel, al Uw mensen,
tot vrede in Uw Licht.*

*Enige, wij zijn voor U bestemd,
wek op in ons Uw waarheid.*

*Van iedere duisternis bevrijd,
verre van alle pijn en sterven,
bestaat Uw Mensenzoon,
gestalte van Uw mededogen;
tot geestdrift roept hij op
ieder schepsel, al Uw mensen,
tot liefde in Uw Licht.*

*Enige, wij zijn voor U bestemd,
wek op in ons Uw liefde.*

Dienst van het Woord

Nadat we Jezus hebben toegezongen en God hebben bejubeld, wij die ons leerlingen met de leerlingen voelen, keren we terug naar het verhaal van de Goede Week. Jezus heeft net zijn rede beëindigd over dat alles wat wij gedaan hebben voor de minsten onder ons, wij voor Hem hebben gedaan. Na deze rede stappen wij in het verhaal. Voorgeschreven in het leesrooster is het hele verhaal tot aan Pasen. Ik nodig u uit het verhaal eens helemaal over u heen te laten komen.

Matteüs 26,1-27,66

Toen Jezus deze laatste rede had uitgesproken, zei hij tegen zijn leerlingen: 'Over twee dagen is het, zoals jullie weten, Pesach. Dan wordt de Mensenzoon uitgeleverd om gekruisigd te worden.'

Ondertussen kwamen de hogepriesters en de oudsten van het volk bijeen in het paleis van de hogepriester, Kajafas. Daar beraamden ze het plan om Jezus door middel van een list gevangen te nemen en hem te doden. 'Maar niet op het feest,' zeiden ze, 'want dan komt het volk in opstand.'

Toen Jezus in Betanië in het huis van Simon – degene die aan huidvraat had geleden – aanlag voor een maaltijd, kwam er een vrouw naar hem toe. Ze had een albasten flesje met zeer kostbare olie bij zich en goot die uit over zijn hoofd. De leerlingen ergerden zich toen ze dit zagen en zeiden: ‘Wat een verspilling! Die olie had immers duur verkocht kunnen worden, dan hadden we het geld aan de armen kunnen geven.’ Jezus hoorde het en zei: ‘Waarom vallen jullie deze vrouw lastig? Zij heeft iets goeds voor mij gedaan. Want de armen zijn altijd bij jullie, maar ik zal niet altijd bij jullie zijn. Door die olie over mij uit te gieten, heeft ze mijn lichaam voorbereid op het graf. Ik verzeker jullie: waar ook ter wereld het goede nieuws verkondigd zal worden, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.’

Lied: [Wek mijn zachtheid](#) (Huub Oosterhuis & Willem Marie Speelman)

*Wek mijn zachtheid weer
Geef mij terug de ogen van een kind
Dat ik zie wat is
En mij toevertrouw
En het licht niet haat.*

Daarop ging een van de twaalf, die met de naam Judas Iskariot, naar de hogepriesters en zei: ‘Wat krijg ik van u als ik hem aan u uitlever?’ Ze betaalden hem dertig zilverstukken. Vanaf dat moment zocht hij een gunstige gelegenheid om hem uit te leveren.

Het pesachmaal

Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood kwamen de leerlingen naar Jezus toe en vroegen: ‘Waar wilt u dat wij voorbereidingen treffen zodat u het pesachmaal kunt eten?’ Hij zei: ‘Ga naar de stad en zeg tegen de persoon die jullie bekend is: “De meester zegt: ‘Mijn tijd is nabij, bij jou wil ik met mijn leerlingen het pesachmaal gebruiken.’”’ De leerlingen deden wat Jezus hun had opgedragen en bereidden het pesachmaal.

Toen de avond was gevallen, lag hij samen met de twaalf aan voor de maaltijd. Onder het eten zei hij tegen hen: ‘Ik verzeker jullie: een van jullie zal mij uitleveren.’ Dit bedroefde hen zeer, en de een na de ander vroegen ze hem: ‘Ik toch niet, Heer?’ Hij antwoordde: ‘Hij die samen met mij zijn brood in de kom doopte, die zal mij uitleveren. De Mensenzoon zal heengaan zoals over hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.’ Toen

zei Judas, die hem zou uitleveren: 'Ik ben het toch niet, rabbi?' Jezus antwoordde: 'Jij zegt het.'

Toen ze verder aten nam Jezus een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood en gaf de leerlingen ervan met de woorden: 'Neem, eet, dit is mijn lichaam.' En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker met de woorden: 'Drink allen hieruit, dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen wordt vergoten tot vergeving van zonden. Ik zeg jullie: vanaf vandaag zal ik niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er met jullie opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van mijn Vader.' Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg.

Onderweg zei Jezus tegen hen: 'Jullie zullen mij deze nacht allemaal afvallen, want er staat geschreven: "Ik zal de herder doden, en de schapen van zijn kudde zullen uiteengedreven worden." Maar nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan naar Galilea.' Petrus zei daarop tegen hem: 'Misschien zal iedereen u afvallen, ik nooit!' Jezus antwoordde hem: 'Ik verzeker je: deze nacht zul je, nog voor de haan gekraaid heeft, mij driemaal verloochenen.' Petrus zei: 'Al zou ik met u moeten sterven, verloochenen zal ik u nooit.' Alle andere leerlingen vielen hem daarin bij.

In Getsemane

Vervolgens ging Jezus met zijn leerlingen naar een plek die Getsemane genoemd werd. Hij zei: 'Blijven jullie hier zitten, ik ga daar bidden.' Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee. Toen hij zich bedroefd en angstig voelde worden, zei hij tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier met mij waken.' Hij liep nog een stukje verder, knielde toen en bad diep voorovergebogen: 'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals ik het wil, maar zoals u het wilt.' Hij liep terug naar de leerlingen en zag dat ze lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Konden jullie niet eens één uur met mij waken? Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.' Voor de tweede maal liep hij van hen weg en bad: 'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan mij voorbijgaat zonder dat ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals u het wilt.' Toen hij terugkwam, zag hij dat ze weer sliepen, want ze waren door vermoeidheid overmand. Hij liet hen achter, liep opnieuw wat verder en bad voor de derde maal, met dezelfde woorden als daarvoor. Daarna voegde hij zich weer bij de leerlingen en zei: 'Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? En dat terwijl het ogenblik nabij is

waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan zondaars. Sta op, laten we gaan; kijk, hij die mij uitlevert, is al vlakbij.'

Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een grote, met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters en de oudsten van het volk was gestuurd. Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. 'Degene die ik kus,' had hij gezegd, 'die is het, die moet je gevangennemen.' Hij liep recht op Jezus af, zei: 'Gegroet, rabbi!' en kuste hem. Jezus zei tegen hem: 'Vriend, ben je daarvoor gekomen?' Daarop kwam de bende naderbij, ze grepen Jezus vast en namen hem gevangen. Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. Daarop zei Jezus tegen hem: 'Steek je zwaard terug op zijn plaats. Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen. Weet je niet dat ik mijn Vader maar te hulp hoeft te roepen en dat hij mij dan onmiddellijk meer dan twaalf legioenen engelen ter beschikking zou stellen? Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, waar staat dat het zo moet gebeuren?' Toen zei Jezus tegen de omstanders: 'Met zwaarden en knuppels bent u uitgetrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben! Dagelijks was ik in de tempel om onderricht te geven, en toen hebt u me niet gevangengenomen. Maar dit alles gebeurt opdat de geschriften van de profeten in vervulling gaan.' Daarop lieten alle leerlingen hem in de steek en vluchtten weg.

Jezus verhoord en verloochend

Zij die Jezus gevangengenomen hadden, leidden hem voor aan Kajafas, de hogepriester bij wie de schriftgeleerden en de oudsten bijeen gekomen waren. Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester; daar ging hij tussen de knechten zitten om te zien hoe het zou aflopen. De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden een valse getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood zouden kunnen veroordelen, maar ze vonden er geen, hoewel zich vele valse getuigen meldden. Ten slotte meldden er zich twee die zeiden: 'Die man heeft gezegd: "Ik kan de tempel van God afbreken en in drie dagen weer opbouwen."' De hogepriester stond op en vroeg hem: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?' Maar Jezus bleef zwijgen. De hogepriester zei: 'Ik bezweer u bij de levende God, zeg ons of u de messias bent, de Zoon van God.' Jezus antwoordde: 'U zegt het. Maar ik zeg tegen u allen hier: vanaf nu zult u de Mensenzoon zien zitten aan de rechterhand van de Machtige en hem zien komen op de wolken van de hemel.' Hierop scheurde de hogepriester zijn kleren en hij riep uit: 'Hij heeft God gelasterd!

Waarvoor hebben we nog getuigen nodig? Nu hebt u met eigen oren gehoord hoe hij God lastert. Wat denkt u?' Ze antwoordden: 'Hij is schuldig en verdient de doodstraf!' Daarop spuwden ze hem in het gezicht en sloegen hem. Anderen stompten hem en zeiden: 'Profeteer dan maar eens voor ons, messias, wie is het die je geslagen heeft?'

Petrus zat buiten, op de binnenplaats. Er kwam een dienstmeisje naar hem toe, dat zei: 'Jij hoorde ook bij die Jezus uit Galilea!' Maar hij ontkende dat met klem, zodat allen het konden horen: 'Ik weet niet waar je het over hebt.' Toen hij wilde weggaan naar het poortgebouw, zag een ander meisje hem. Ze zei tegen de omstanders: 'Die man hoorde bij Jezus van Nazaret!' En opnieuw ontkende hij en zwoer: 'Echt, ik ken de man niet!' Even later kwamen de omstanders naar Petrus toe, ze zeiden: 'Jij bent wel degelijk een van hen, trouwens, je accent verraadt je.' Daarop begon hij te vloeken en hij bezwoer hun: 'Ik ken die man niet!' En meteen kraaide er een haan. Toen herinnerde Petrus zich wat Jezus gezegd had: 'Voordat er een haan gekraaid heeft, zul je mij driemaal verloochenen.' Hij ging naar buiten en huilde bitter.

Lied: *Erbarme Dich*, Matthäus-Passion J.S. Bach

<i>Erbarme dich, Mein Gott</i>	<i>Heb medelijden, Heer</i>
<i>Um meiner Zähren willen!</i>	<i>omwille van mijn tran</i>
<i>Schaue hier,</i>	<i>Zie hoe</i>
<i>Herz und auge weint vor dir</i>	<i>hart en ogen om U wenen</i>
<i>Bitterlich</i>	<i>zo bitter</i>

Jezus voor Pilatus

De volgende ochtend vroeg namen alle hogepriesters met de oudsten van het volk het besluit Jezus ter dood te brengen. Nadat ze hem geboeid hadden, leidden ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus, de prefect. Toen Judas, die hem had uitgeleverd, zag dat Jezus ter dood veroordeeld was, kreeg hij berouw. Hij bracht de dertig zilverstukken naar de hogepriesters en oudsten terug en zei: 'Ik heb een zonde begaan door een onschuldige uit te leveren.' Maar zij zeiden: 'Wat gaat ons dat aan? Zie dat zelf maar op te lossen!' Toen smeed hij de zilverstukken de tempel in, vluchtte weg en verhing zich. De hogepriesters verzamelden de zilverstukken en zeiden tegen elkaar: 'We mogen ze niet bij de tempelschat voegen, aangezien het bloedgeld is.' Na ampel beraad kochten ze er de akker van de pottenbakker mee, die dan als begraafplaats voor vreemdelingen kon dienen. Daarom heet die akker tot op de dag van vandaag de Bloedakker. Zo ging in vervulling wat gezegd is door de profeet Jeremia: 'En ze verzamelden de dertig zilverstukken, het bedrag

waarop hij geschat was en dat ze hadden bepaald met de zonen van Israël, en ze betaalden er de akker van de pottenbakker mee, zoals de Heer mij had opgedragen.'

Toen Jezus voor de prefect stond, stelde deze hem de vraag: 'Bent u de koning van de Joden?' Jezus zei: 'U zegt het.' Maar op de beschuldigingen die de hogepriesters en oudsten tegen hem inbrachten, antwoordde hij niet één keer. Daarop zei Pilatus tegen hem: 'Hooft u niet wat deze getuigen allemaal tegen u inbrengen?' Hij gaf op geen enkele beschuldiging enig weerwoord, wat de prefect zeer verwonderde.

Nu had de prefect de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten, en die door het volk te laten kiezen. Er zat toen een beruchte gevangene vast, die Jezus Barabbas genoemd werd. En dus vroeg Pilatus hun, toen ze daar waren samengestroomd: 'Wie wilt u dat ik vrijlaat, Jezus Barabbas of Jezus die de messias wordt genoemd?' Hij wist namelijk dat ze hem uit afgunst hadden uitgeleverd. Terwijl hij op de rechterstoel zat, werd hem een boodschap van zijn vrouw gebracht: 'Laat je niet in met die rechtvaardige! Om hem heb ik namelijk vannacht in een droom veel moeten doorstaan.' Ondertussen haalden de hogepriesters en de oudsten het volk over: ze moesten om Barabbas vragen, en Jezus laten doden. Weer nam de prefect het woord en hij vroeg opnieuw: 'Wie van de twee wilt u dat ik vrijlaat?' 'Barabbas!' riepen ze. Pilatus vroeg hun: 'Wat moet ik dan doen met Jezus die de messias wordt genoemd?' Allen antwoordden: 'Aan het kruis met hem!' Hij vroeg: 'Wat heeft hij dan misdaan?' Maar ze schreeuwden alleen maar harder: 'Aan het kruis met hem!' Toen Pilatus inzag dat zijn tussenkomst nergens toe leidde, dat het er integendeel naar uit zag dat men in opstand zou komen, liet hij water brengen, waste ten overstaan van de menigte zijn handen en zei: 'Ik ben onschuldig aan de dood van deze man. Zie het zelf maar op te lossen.' En heel het volk antwoordde: 'Laat zijn bloed óns dan maar worden aangerekend, en onze kinderen!' Daarop liet Pilatus Barabbas vrij, maar Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

Kruisiging

De soldaten van de prefect namen Jezus mee naar het pretorium en verzamelden de hele cohort om hem heen. Ze kleedden hem uit en deden hem een scharlakenrode mantel om, ze vlochten een kroon van doornakken en zetten die op zijn hoofd. Ze gaven hem een rietstok in zijn rechterhand en vielen voor hem op de knieën. Spottend zeiden ze: 'Gegroet, koning van de Joden,' en ze spuwden op hem, pakten hem de rietstok weer af en sloegen hem tegen het hoofd. Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem de

mantel uit, deden hem zijn kleren weer aan en leidden hem weg om hem te kruisigen.

Bij het verlaten van het pretorium troffen ze een man uit Cyrene die Simon heette, en hem dwongen ze het kruis te dragen. Zo kwamen ze bij de plek die Golgota genoemd werd, wat 'schedelplaats' betekent. Ze gaven Jezus met gal vermengde wijn, maar toen hij die geproefd had, weigerde hij ervan te drinken. Nadat ze hem gekruisigd hadden, verdeelden ze zijn kleren onder elkaar door erom te dobbelen, en ze bleven daar zitten om hem te bewaken. Boven zijn hoofd bevestigden ze de aanklacht, die luidde: 'Dit is Jezus, de koning van de Joden'. Daarna werden er naast hem twee misdadigers gekruisigd, de een rechts van hem, de ander links. De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem: 'Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als je de Zoon van God bent, red jezelf dan maar en kom van dat kruis af!' Ook de hogepriesters, de schriftgeleerden en de oudsten maakten zulke spottende opmerkingen: 'Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet. Hij is toch koning van Israël, laat hij dan nu van het kruis afkomen, dan zullen we in hem geloven. Hij heeft zijn vertrouwen in God gesteld, laat die hem nu dan redden, als hij hem tenminste goedgezind is. Hij heeft immers gezegd: "Ik ben de Zoon van God."' Precies zo beschimpten hem de misdadigers die samen met hem gekruisigd waren.

Rond het middaguur viel er duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. Aan het einde daarvan, in het negende uur, gaf Jezus een schreeuw en riep luid: 'Eli, Eli, lema sabachtani?' Dat wil zeggen: 'Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?' Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: 'Hij roept om Elia!' Meteen kwam er uit hun midden iemand toegesneld die een spons pakte en in zure wijn doopte. Hij stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken. De anderen zeiden: 'Niet doen, laten we eens kijken of Elia hem komt redden.' Nog eens schreeuwde Jezus het uit, toen gaf hij de geest. Op dat moment scheurde in de tempel het voorhangsel van boven tot onder in tweeën, en de aarde beefde en de rotsen spleten. De graven werden geopend en de lichamen van veel gestorven heiligen werden tot leven gewekt; na Jezus' opstanding kwamen ze uit de graven, gingen de heilige stad binnen en maakten zich bekend aan een groot aantal mensen. Toen de centurio en degenen die met hem Jezus bewaakten de aardbeving voelden en merkten wat er gebeurde, werden ze door een hevige angst overvallen en zeiden: 'Hij was werkelijk Gods Zoon.'

Vele vrouwen, die Jezus vanuit Galilea gevolgd waren om voor hem te zorgen, stonden van een afstand toe te kijken. Onder hen bevonden zich Maria uit

Magdala, Maria de moeder van Jakobus en Josef, en de moeder van de zonen van Zebedeüs.

Lied: 'In uw handen' Huub Oosterhuis & Arjan van Baest

*Doe over ons uw aangezicht lichten.
In uw handen beveel ik mijn geest.*

*Die mij getrokken uit de schoot,
mij hebt geroepen en geëigend
Dat ik leven zou onbevreesd
In uw handen beveel ik mijn geest.*

*Die mij geschoeid hebt en omkleed
dat ik zou gaan en niet bezwijken,
Dat ik komen zou waar Gij zijt.
Doe over ons uw aangezicht lichten.
In uw handen beveel ik mijn geest.*

*Die ongezien mij trekt tot u,
u zal ik ongezien vertrouwen
Zo is nooit iemand God geweest.
In uw handen beveel ik mijn geest.
Doe over ons uw aangezicht lichten.
In uw handen beveel ik mijn geest.*

Het graf

Toen de avond gevallen was, arriveerde er een rijke man die uit Arimatea afkomstig was. Hij heette Josef en was ook een leerling van Jezus geworden. Hij meldde zich bij Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Hierop gaf Pilatus bevel het aan hem af te staan. Josef nam het lichaam mee, wikkelde het in zuiver linnen en legde het in het nieuwe rotsgraf dat hij voor zichzelf had laten uithouwen. Toen rolde hij een grote steen voor de ingang van het graf en vertrok. Maria uit Magdala en de andere Maria bleven achter, ze waren tegenover het graf gaan zitten.

De volgende dag, dus na de voorbereidingsdag, gingen de hogepriesters en de farizeeën samen naar Pilatus. Ze zeiden tegen hem: 'Heer, het schoot ons te binnen dat die bedrieger, toen hij nog leefde, gezegd heeft: "Na drie dagen zal ik uit de dood opstaan." Geeft u alstublieft bevel om het graf tot de derde dag te bewaken, anders komen zijn leerlingen hem heimelijk weghalen en zullen ze tegen het volk zeggen: "Hij is opgestaan uit de dood," en die laatste

leugen zal nog erger zijn dan de eerste.' Pilatus antwoordde: 'U kunt bewaking krijgen. Ga nu en regel het zo goed als u kunt.' Ze gingen erheen en beveiligden het graf door het te verzegelen en er bewakers voor te zetten.

Lied: Slotkoor 'Wir setzen uns mit Tränen nieder' Matthäus-Passion J.S. Bach

*Wir setzen uns mit Tränen nieder
Und rufen dir im Grabe zu:
Ruhe sanfte, sanfte ruh!
Ruht, ihr ausgesognen Glieder,
Ruhet sanfte, ruhet wohl!
Euer Grab und Leichenstein
Soll dem ängstlichen Gewissen
Ein bequemes Ruhe-kissen
Und der Seelen Ruhstatt sein.
Höchst vergnügt schlummern da die Augen ein.
Wir setzen uns mit Tränen nieder,
Und rufen dir im Grabe zu:
Ruhe sanfte, sanfte ruh!
Soll dem ängstlichen Gewissen
Ein bequemes Ruhe-kissen
Und der Seelen Ruhstatt sein.
Höchst vergnügt schlummern da die Augen ein.
Wir setzen uns mit Tränen nieder,
Und rufen dir im Grabe zu:
Ruhe sanfte, sanfte ruh!*

*Wij knielen wenend voor U neer
en houden bij Uw graf de wacht.
Rust in vrede, rust nu zacht!
Rust nu, moegeleden lichaam.
Rust in vrede, rust nu zacht!
Uw graf zal voortaan toevlucht zijn
voor ons angstige geweten
dat er een rustplaats zal wezen.
Het zal voorgoed geborgen zijn
waar U nu slaapt, bevrijd van pijn.
Wij knielen wenend voor U neer
en houden bij Uw graf de wacht.
Rust in vrede, rust nu zacht!*

Voorbeden

Zoveel soorten van lijden
Erkend en herkend
Nog vaker
niet herkend
niet erkend.

Zoveel soorten lijden
zichtbaar,
verstaanbaar
nog vaker
verborgen,
onbegrepen.

Een miskraam,
“ach je bent nog jong”
Een oude tante:
“Ze was niet getrouwd”
Een oude moeder:
“Een mooie leeftijd”.

Zoveel soorten van lijden:
ongewenst kinderloos
ongewenst ongehuwd,
gescheiden geraakt
verlaten,
ongeneeslijk ziek.

Zoveel soorten van lijden,
zoveel vragen om
meelevend meelijden.

Wij bidden voor het erkende en niet herkende lijden
dat mensen in ons midden ervaren.

Wij bidden voor mededogen en voor oog voor elkaar.

Wij bidden voor alle mensen die thuis de spannende tijden uitzitten.

Wij bidden voor alle mensen die zich eenzaam voelen.

Wij bidden voor alle mensen die wachten op uitgestelde operaties,
onderzoeken, behandelingen.

Wij bidden voor alle mensen die zich ziek voelen.

Wij bidden voor alle mensen die in het ziekenhuis liggen.

Wij bidden voor alle mensen die overlijden in deze tijd.
Al onze zorgen leggen we voor U neer. Behoed ons.
Amen.

Zegen

God, Enige, wij zijn voor U bestemd, wek op in ons Uw spreken, Uw vrijheid,
Uw waarheid, Uw liefde.

God, liefdevolle, laat ons uw liefde voelen, door lijden en verdriet heen tot
waar we ruimte en licht ervaren, zoals Jezus.

God, barmhartige, behoed ons in deze week, waarin we ons voorbereiden op
lijden en opstanding. Behoed ons allemaal, en wees bij ons nu we niet bij
elkaar kunnen zijn.

Zegen en bewaar ons, beziel ons hart en ons geweten, sta op in ons doen en
laten, dat wij mensen van kracht en vrede mogen zijn.

Amen.

Bezinning

- Hosanna

Een uitgelaten menigte,
Dol enthousiast.

Een koninklijke ontvangst met een lange erehaag
van mantels en wuivende takken.

Een feestelijke sfeer,
geen wolkje aan de lucht.

Een toekomst zonder weerga.
Leve Jezus als koning.

Keer u maar eens om.

In de donkere diepte van de tempel en de paleizen
broeit een sterk verzet.

Met schrik denken ze :

“Die man gaat met kleinen en armen om.

Naar zijn boodschap wordt geluisterd.

Onze positie zal misschien wel wankelen.

Kijk maar hoe de mensen achter hem aan lopen.

Laten we hem uit de weg ruimen.”

Goede Vrijdag is nabij.

Slotlied: [Herschep ons hart](#) (Huub Oosterhuis & Tom Löwenthal)

Herschep ons hart, heradem ons verstand.

Dat wij elkaar behoeden en doen leven.

Maak ons tot Uw gemeente.

Wees de stem die ons geweten wekt.

Verberg u niet.

Voor wie wil luisteren naar de hele Matthäus-Passion J.S. Bach (uitvoering Nederlandse Bachvereniging o.l.v. Jos van Veldhoven, 2014 Grote Kerk Naarden) dat kan via [deze link](#).

Een link naar de hele [tekst](#) met uitleg.